

Novinky v Zákonníku práce

Od 1. januára 2024 sa Zákonník práce (ďalej len „ZP“) zmenil štyri razy.

Novela č. 530/2023 Z. z. s **účinnosťou od 01.01.2024** Deň Ústavy Slovenskej republiky - **1. september** síce ponechala ako štátny sviatok, ale **zrušila tento deň ako deň pracovného pokoja a tento deň nie je ani sviatkom v zmysle ZP** (podobne je takýmto dňom 28. október – Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu, ktorý je tiež štátnym sviatkom, ale nie je dňom pracovného pokoja ani sviatkom podľa Zákonníka práce). To znamená, že 1. september sa bude považovať za bežný pracovný deň samozrejme ak nepripadne na deň, na ktorý pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni (napr. sobota, nedeľa) a zamestnancovi nebude patriť za prácu v tento deň mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok. Deň 1. september bol tiež vypustený z ustanovenia ZP zakazujúceho zamestnávateľovi na tento deň nariadiť alebo dohodnúť so zamestnancom prácu, ktorou je predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi vrátane s ním súvisiacich prác (tzv. maloobchodný predaj). V tomto roku pripadne 1. september na nedeľu; ak bude zamestnanec v tento deň pracovať bude mu patriť **mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu, ale nie za sviatok**.

S účinnosťou od 01.08.2024 novela č. 178/2024 Z. z. dáva ZP práce do súladu so smernicou EÚ 2014/67 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb. Ide o doplnenie a prepracovanie ustanovení o **povinnosti dodávateľa služby na území Slovenskej republiky vyplatiť mzdu**, ktorá nebola vyplatená zamestnancovi zamestnávateľom, ak ten je priamym subdodávateľom dodávateľa služby. Táto povinnosť sa vzťahuje na zamestnávateľa v rámci subdodávateľských vzťahov v sektore stavebných prác týkajúcich sa výstavby, opráv, údržby alebo demolácie budov, ide najmä o práce uvedené v Prílohe č. 1a Zákonníka práce (napr. hĺbenie/výkopy, zemné práce/premiestňovanie zeminy, vlastné stavebné práce, montáž a demontáž prefabrikovaných dielcov, interiérové alebo inštalačné práce, úpravy, renovačné práce, opravy, rozoberanie/demontáž, demolačné práce, údržba, maliarske a čistiace práce v rámci údržby, rekonštrukcie atď.).

S účinnosťou od 01.08.2024 rovnaká novela č. 178/2024 Z. z. zmenila ZP tým spôsobom, že umožní výkon práce už počas prvých letných prázdnin po skončení obdobia školského vyučovania posledného školského roka povinnej školskej dochádzky (od 15 rokov veku).

Od 01.01.2025 novelou č. 172/2024 sa v ZP rozširuje možnosť použitia **rekreačných poukazov** zo zamestnancov **aj na členov ich rodiny (rodičov)**. Príspevok na rekreáciu sa poskytuje na preukázané výdavky zamestnanca alebo rodiča zamestnanca, ostatné podmienky poskytovania tohto príspevku sa nemenia (55% výdavkov/max. 275 EUR, pracovný pomer zamestnanca u zamestnávateľa trvá nepretržite 24 mesiacov a viac, žiadosť zamestnanca, zamestnávateľ s 50 a viac zamestnancami). Cieľom je prenositeľnosť rekreačného poukazu na rodiča zamestnanca a tým podporiť cestovný ruch na Slovensku. Zamestnávateľom však týmto pribudnú povinnosti v oblasti ochrany osobných údajov rodičov zamestnanca, preto je potrebné upraviť informačnú povinnosť a internú dokumentáciu zamestnávateľa.